

KIRJANPITOLAKI

– KOMMENTAARI

Timo Kaisanlahti

Alma Talent • Helsinki 2024

Copyright © 2024 Alma Talent Oy ja Timo Kaisanlahti

Kansi: Aste Helsinki

Taitto: NotePad Ay

ISBN 978-952-14-5091-4 painettu kirja

ISBN 978-952-14-5092-1 verkkokirja

Otavan Kirjapaino Oy, Keuruu 2024

Anna kirjasta palautetta: kustannustoimitus@almatalent.fi

Esipuhe 5., uudistettuun painokseen

Teos on nyt saatettu ajan tasalle neljännen kerran. Käsillä olevassa painoksessa kuvastuu Euroopan unionin Vihreän kehityksen ohjelmalle keskeinen vastuullisuus- ja kestävyys sääntely, joka kytkeytyy aikaisempaa tiukemmin tilinpäätös- ja toimintakertomusinformaatioon. Koska asianomaiset EU-säännökset sisältyvät tilinpäätösdirektiiviin, ne on Suomessa pantu täytäntöön kirjanpitolain täydennyksinä. Tämän mukaisesti uusi painos käsittää kestävyysraportoinnista vuonna 2023 säädetyn 7 luvun samoin kuin maakohtaista veroraportointia koskevan 7 b luvun vuodelta 2024. Huomionarvoinen on myös trustien ja muiden ulkomaisten toimijoiden kirjanpitovelvollisuutta ja tilinpäätöksen julkisuutta selventävä 1 luvun 1 b § vuodelta 2022. Lisäksi pörssilistatuille pk-yrityksille ja kestävyysraportoiville suuryrityksille säädettiin vuoden 2023 lainuudistuksessa velvollisuus tilinpäätösasiakirjojensa rekisteröimiseen ja julkistamiseen digimuodossa. Tätä koskevilla menettelytavoilla on yleistäkin merkitystä, sillä odotettavasti vaatimus digitaalisuudesta ulotetaan nykyistä laajemmalle lähitulevaisuudessa.

Kirjanpitolain vuoden 2015 kokonaisuudistuksen jälkeen on myös kertynyt huomattava määrä kirjanpitolautakunnan kannanottoja, joista yleisesti merkitykselliset selostetaan kommentaarissa. Lisäksi aikaisempaa seikkaperäisemmän käsittelyn kohteena ovat kirjanpidollisten vaihtoehtojen vaikutukset yritysverotukseen.

Ehdoton valtaosa Suomen kirjanpitovelvollisista on pienyrityksiä, joille on säädetty helpotuksia verrattuna suurempia yrityksiä koskeviin vaatimuksiin. Jotta lukija saisi kirjanpidon ja tilinpäätöksen laatimisen menettelyistä ja helpotusten soveltamisesta mahdollisimman tyhjentävän käsityksen, tähän painokseen on sisällytetty myös kom-

mentaarit pien- ja mikroyrityksen tilinpäätöksestä annetun asetuksen säännöksistä sekä tuloslaskelma- ja tasekaavoista.

Keväällä 2024 on valtioneuvostossa saatettu vireille lainsäädäntöhanke, jolla mikro-, pk- ja suuryritystä määrittäviä eurorajoja korotettaisiin 25 prosentilla kirjanpitolain 1 luvun 4 a–c §:ssä. Koska hanke perustuu EU-komission vastaavan sisältöiseen direktiiviin, korotukset toteutetaan todennäköisesti Suomessakin, ja siten, että ne olisivat sovellettavissa jo kuluvan vuoden 2024 tilinpäätösten ja toimintakertomusten laadinnassa.

Painos on omistettu professori Jarmo Leppiniemen ja kirjanpitolautakunnan sihteeri Mika Björklundin muistolle.

Tammisaarella 16.4.2024

Timo Kaisanlahti

Aikaisempien painosten esipuheet

Tilinpäätöksen merkitys on vuosien varrella kasvanut. Rahoituspäätöksiä, ostovelkalimiittejä, luottopäätöksiä ja sijoituspäätöksiä tehdään nykyisin kaukana rahoitettavasta taloudesta. Arvopaperimarkkinoilla osakkeiden ja velkakirjojen hinnoittelun johdonmukaisuus ja samalla sijoittamisen turvallisuus – markkinoiden tehokkuus – riippuu paljolti yrityksen tilinpäätöksissään ja muissa julkistamissaan raporteissa antamista tiedoista. Monissa maissa kirjanpidolla ja verotuksella on keskinäisiä sidoksia. Suomessa kytkentä on korostunut. Verotus vaikuttaa kirjanpito- ja tilinpäätösratkaisuihin: siihen, mitä veroasioiden sujuvaksi hoitamiseksi on pakko tehdä ja mitä hyvien lopputulosten aikaansaamiseksi kannattaa tehdä.

Tilinpäätöksen merkityksen kasvu on johtanut väärinkäytöksiin – ja ehkä vielä useammin väärinkäytösepäilyihin. Viranomaiset, velkojat, sijoittajat jne. ovat kiinnostuneet selvittämään, että tilinpäätökset ovat oikeita ja luotettavia. Tilintarkastusten, erityis- ja erikoistilintarkastusten sekä muiden kontrollien rooli on kasvanut. Kirjanpidosta ja tilinpäätösten sisällöstä vastaavien, niitä tuottavien ja tarkastavien vastuu oikein tekemisestä sekä julkistettujen tietojen oikeellisuudesta ja riittävydestä on lisääntynyt.

Kirjanpidon hoitamisen ja tilinpäätöksen sisällön kulmakivi on kirjanpitolaki. Kirjanpitolaissa asetetaan rajat: mitä saa tehdä, mitä on pakko tehdä, mitä juoksevalta kirjanpidolta ja tilinpäätökseltä voi vaatia jne. Kirjanpitolaki on tärkeä niin juoksevan kirjanpidon ja tilinpäätöksen tekijöille, valvojille kuin hyväksikäyttäjillekin. Tässä ovat nyt käsillä olevan kirjan lähtökohdat.

Tässä kommentaarissa selostetaan kirjanpitolain sisältämät säännökset: mitä on säädetty, mitä lainsäätäjä on tarkoittanut, miten

säännöstä tulee tulkita, minkälaisia tulkintaongelmia on syntynyt ja miten ne on ratkaistu. Kun näihin kysymyksiin on kirjassa vastattu, oikeita ja riittäviä vastauksia on etsitty muusta lainsäädännöstä, kirjanpitoasetuksesta, ministeriöiden päätöksistä ja asetuksista, yhteisölainsäädännöstä. Tärkeitä lähteitä ovat olleet lain valmisteluasiakirjat, komiteoiden ja työryhmien mietinnöt ja raportit, eduskunnan valiokuntien mietinnöt, lain valmisteluun liittyvät julkaistut muistiot jne. Soveltamistietoa on saatu kirjanpitolautakunnan antamista ratkaisuksista. Vastauksia asetettuihin kysymyksiin on haettu myös kansainvälisestä (erityisesti Euroopan yhteisöjen tilinpäätösdirektiivit ja IAS/IFRS-standardit) sekä kotimaisesta (erityisesti julkistetut tilinpäätökset) käytännöstä. – Kirjanpidon ja tilinpäätöksen oikeat ratkaisut eivät aina ole suoraan säännöksestä luettavissa. Lakisääteisesti on noudatettava hyvää kirjanpitolapaa. Tapa löytyy käytännön tekemisestä ja sen muovaamista ratkaisuksista.

Kirjan – ainakaan kirjanpitolakia kommentoivan kirjan – aikaansaaminen ei ole soolosuoritus. Se nojautuu hyviin tukijoukkoihin ja kansatekijöihin, vaimooni KLT-kirjanpitäjä Raili Leppiniemeen, maatalous- ja metsätieteiden maisteri Eriikka Järviluoman ja tradenomi Päivi Joensuun panoksiin kirjan tekemisessä. Kirjan viimeistelyssä ja painokuntoon saattamisessa kustantaja on auttanut antamalla hankkeen käyttöön kustannustoimittaja Anna Sarasteen osaavan työpanoksen. Kiitos loistotiimille. Kiitos myös kaikille ystäville, tilituttaville ja muille keskustelukumppaneille, joiden kysymykset, väitteet, opastukset ja yhteiset pohdinnat ovat antaneet kirjalle väriä ja sisältöä. Suurkiitos lukijalle – ellei Sinua olisi, koko työläs projekti olisi arvoton.

Helsingissä 2.3.2006

Jarmo Leppiniemi

Kirjanpitolain kommentaari on saatettu ajantasalle. Huomioon on otettu lainsäädännössä tapahtuneet muutokset, kirjanpitolautakunnan runsas tuotanto yleisohjeita ja lausuntoja sekä muu lain käyttö, kuten KHO:n, KKO:n ja KVL:n antamat ratkaisut. Kirjaa on myös kehitetty saadun palautteen perusteella. Minulle esitetyt hyvät kysymykset ovat johtaneet moniin tähän kirjaan sisällytettyihin ajatuskulkuihin.

Kiitokset jälleen koko tiimille, erityisesti vaimolleni KLT-kirjanpitäjä Raili Leppiniemelle, tradenomi Päivi Joensuulle ja kustannustoimittaja Saara Palmbergille. Kiitokset kaikille palautteen antajille, kysymysten esittäjille ja muilla tavoin tätä projektia edistäneille. Suurimmat kiitokset Sinulle, joka luet tämän kirjan.

Helsingissä 5.1.2013

Jarmo Leppiniemi

Teos on päivitetty 1.1.2016 voimaan tulleen kirjanpitolain muutoksen (laki 1620/2015) mukaisesti. Niin ikään huomioon on otettu uusimmat kirjanpitolautakunnan kannanotot lain säännöksistä.

Helsingissä 21.1.2016

Jarmo Leppiniemi

Timo Kaisanlahti

Sisällys

ESIPUHE 5., UUDISTETTUUN PAINOKSEEN	V
AIKAIEMPIEN PAINOSTEN ESIPUHEET	VII
LYHENTEET	XXI
TEOKSESSA VIITATUT KIRJANPITOLAUTAKUNNAN YLEISOHJEET	XXIV
KIRJANPITOLAKI (KPL)	1
KPL 1 LUKU YLEISET SÄÄNNÖKSET	3
1:1 Oikeushenkilön kirjanpitovelvollisuus.....	5
1:1a Luonnollisen henkilön kirjanpitovelvollisuus	11
1:1b Ulkomaisen oikeushenkilön kirjanpitovelvollisuus ...	17
1:2 Kahdenkertainen kirjanpito	28
1:3 Hyvä kirjanpito	29
1:4 Tilikausi	31
1:4a Pienyritys	34
1:4b Mikroyritys	37
1:4c Suuryritys ja keskikokoinen yritys.....	39
1:4d IAS-asetus, tilinpäätösdirektiivi, kestävyys- raportointidirektiivi ja taksonomia-asetus.....	40
1:5 Määräysvalta	41

1:6 Konserniyritys, emoyritys ja tytäryritys sekä itsenäinen yritys	46
1:6a Pien- ja suuryritys	47
1:7 Omistusyhteisyrittäminen	49
1:8 Osakkuusyrittäminen	50
1:9 Pörssilistattu yritys ja yleisen edun kannalta merkittävät yhteisöt	53
1:10 Perimmäinen emoyrittäminen	54
1:11 Verotuksellinen lainkäyttöalue	55
KPL 2 LUKU LIIKETAPAHTUMIEN KIRJAAMINEN JA KIRJANPITOAINEISTO	56
2:1 Liiketapahtumat	57
2:2 Kirjanpito, tililuettelo ja kirjanpidot	66
2:3 Kirjaamisperusteet	69
2:4 Kirjausjärjestys ja -ajankohta	72
2:5 Tosite	75
2:5a Käteisenä rahana maksettu palkka	83
2:5b Liitetietotosite	84
2:6 Kirjausketju	85
2:7 Kirjanpitoaineisto	87
2:7a Luettelo kirjanpidoista ja aineistoista	91
2:8 [Koneellisten tietovälineiden hyväksikäyttö]	91
2:9 Kirjanpitoaineiston säilyttäminen	91
2:10 Kirjanpitoaineiston säilytysaika	93
KPL 3 LUKU TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS	100
3:1 Tilinpäätöksen sisältö	107
3:1a Toimintakertomus	119
3:2 Tilinpäätöksen antama oikea ja riittävä kuva	131
3:2a Olenaisuus yleisenä tilinpäätösperiaatteena	136
3:3 Muut yleiset tilinpäätösperiaatteet	139
3:4 Lasku- ja maksuperusteisuuden oikaiseminen ja täydentäminen sekä maksuperusteinen tilinpäätös	151
3:5 Kieli ja valuutta	155
3:6 Laatimisaika	156

3:7 Päiväys ja allekirjoitus.....	158
3:7a Vastuu tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta sekä kirjanpitoja ja aineistoja koskevasta luettelosta	167
3:8 [Tasekirja]	168
3:9 Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen rekisteröinti..	168
3:10 Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen julkistaminen	173
3:11 Jäljennösten antamisvelvollisuus.....	175
3:12 Tilintarkastusta koskevat tiedot	177
3:13 Tase-erittelyt	178
KPL 4 LUKU TILINPÄÄTÖSERIIN LIITTYVÄT MÄÄRITELMÄT	181
4:1 Liikevaihto	185
4:2 [Satunnaiset tuotot ja kulut]	191
4:3 Pysyvät ja vaihtuvat vastaavat	191
4:4 Vaihto-omaisuus ja rahoitusomaisuus	193
4:5 Hankintameno.....	195
4:6 Siirtosaamiset ja siirtovelat	202
4:7 Pitkäaikainen saaminen ja velka	206
4:8 Omat ja emoyrityksen osakkeet ja osuudet.....	207
KPL 5 LUKU ARVOSTUS- JA JAKSOTUSSÄÄNNÖKSET	209
5:1 Tuottojen, kulujen ja menetysten jaksottaminen.....	215
5:2 Saamiset, rahoitusvarat ja velat	216
5:2a Rahoitusvälineen merkitseminen käypään arvoon sekä käyvän arvon rahasto	220
5:2b Sijoituskiinteistön merkitseminen käypään arvoon...	230
5:3 Ulkomaanrahan määräiset saamiset, velat ja muut sitoumukset.....	232
5:4 Tulon kirjaaminen tuotoksi valmistusasteen perusteella	234
5:5 Useana tilikautena tuloa tuottavan aineellisen omaisuuden hankintamenon jaksottaminen	238
5:5a Aineettoman oikeuden hankintamenon jaksottaminen	252

5:5b Rahoitusleasingsopimuksella hankitun omaisuuden merkitseminen	255
5:5c Pääomallainan merkitseminen taseeseen	257
5:6 Vaihto-omaisuuden hankintamenon jaksottaminen....	262
5:7 Perustamismenojen jaksottaminen	265
5:8 Tutkimus- ja kehittämismenojen jaksottaminen	266
5:9 Liikearvon hankintamenon jaksottaminen	270
5:10 Pääoma-alennus ja lainan liikkeeseenlaskumenot.....	271
5:11 Muiden pitkävaikutteisten menojen jaksottaminen ..	272
5:12 Muut kuin suunnitelman mukaiset poistot.....	273
5:13 Arvonalennus.....	276
5:14 Vastaiset menot ja menetykset sekä pakollinen varaus.....	281
5:15 Verotusperusteinen varaus	288
5:16 Kulukirjauksen oikaisu.....	290
5:17 Arvonkorotus	291
5:18 Laskennalliset verovelat ja -saamiset	298
5:19 Vaihto-omaisuuden ja pysyvien vastaavien väliset siirrot	302
5:20 [Oma käyttö]	303
KPL 6 LUKU KONSERNITILINPÄÄTÖS	304
6:1 Laatumisvelvollisuus.....	305
6:2 Konsernitilinpäätöksen sisältö ja emoyhtiön toimintakertomuksessa esitettävät tiedot konsernista.....	313
6:3 Poikkeukset tytäryrityksen tilinpäätöksen yhdistelemisvelvollisuudesta	319
6:4 Laadintaperiaatteet.....	324
6:5 Tytäryrityksen tilikausi ja välitilinpäätöksen laatumisvelvollisuus.....	325
6:6 Ulkomaisen tytäryrityksen tilinpäätöserät.....	327
6:7 Konsernin sisäiset erät ja vähemmistöosuudet.....	329
6:8 Hankintamenomenetelmä.....	336
6:9 [Yhdistelmämenetelmä]	348
6:10 [Tytäryrityksen tai emoyrityksen omistamat emoyrityksen osakkeet tai osuudet]	348

6:11 Laskennalliset verovaikutukset yhdistelystä.....	348
6:12 Osakkuusyrittöksen tilinpäätöstietojen yhdistelemisselvollisuus.....	349
6:13 Osakkuusyrittöksen tilinpäätöstietojen yhdisteleminen.....	352
6:14 Osakkuusyrittöksen tiedonantovelvollisuus.....	360
6:15 Yhteisyrittöksen tilinpäätöstietojen yhdisteleminen....	361
6:16 Osakkuusyrittöksen konsernitilinpäätös.....	363
6:17 [Toiminnaltaan poikkeava tytäryrittös]	364
6:18 [Rahoitusleasingsopimus].....	364
6:19 Yhdistelylaskelmien säilyttäminen	364
KPL 7 LUKU KESTÄVYYSRAPORTTI.....	366
7:1 Soveltamisala.....	371
7:2 Määritelmät	383
7:3 Kahdensuuntainen informaatio vaikutuksista	388
7:4 Liiketoiminnan suhde kestävyysseikkoihin sekä liiketoiminnan toimintaperiaatteet	389
7:5 Kestävyysseikkoja koskevat tavoitteet	391
7:6 Tiedot hallituksesta sekä toimitusjohtajasta	392
7:7 Kestävyysseikkoja koskevat menettelyt	397
7:8 Kestävyysseikkoihin perustuvat riskit	401
7:9 Indikaattorit.....	402
7:10 Tietojen yksilöimisprosessi sekä ajallinen ulottuvuus.....	402
7:11 Tiedot arvo- ja toimitusketjusta.....	405
7:12 Täydentävät tiedot	406
7:13 Keskeneneräistä asiaa koskeva poikkeus	406
7:14 Raportoinnin muoto sekä raportointistandardin ensisijaisuus.....	407
7:15 Vuoropuhelu henkilöstön edustajien kanssa	407
7:16 Lyhennetty kestävyysraportti	408
7:17 Tytäryrittöstä koskeva poikkeusmahdollisuus.....	409
7:18 Luottolaitosta ja vakuutusyhtiötä koskeva poikkeusmahdollisuus	410
7:19 Konsernikestävyysraportti	411

7:20 Määräysvallassa olevaa emoyritystä koskeva poikkeus.....	413
7:21 Osuuskuntaryhmän kestävyysraportti.....	415
7:22 Kestävyysraportin ja toimintakertomuksen digitaalisuus	416
7:23 Tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen digitaalisuus	417
7:24 Tilintarkastuskertomuksen ja kestävyysraportoinnin varmennuskertomuksen digitaalisuus	421
7:25 Rekisteröitäväksi toimittaminen	422
7:26 Asiakirjojen säilyttäminen ja julkistaminen kestävyysraportointiyhtiötoiminnan kestävyysraportista	425
7:27 Vastuu kestävyysraportista ja konserni-kestävyysraportista	426
7:28 ETA-alueen ulkopuoliseen määräysvaltaan perustuva raportointivelvollisuus	426
7:29 Kestävyysraportointiaineiston säilyttäminen	429

KPL 7A LUKU KANSAINVÄLISTEN TILINPÄÄTÖSSTANDARDIEN MUKAAN LAADITTAVA TILINPÄÄTÖS JA KONSERNITILINPÄÄTÖS .. 430

7a:1 Kansainväliset tilinpäätösstandardit	431
7a:2 Kansainvälisten tilinpäätösstandardien pakollinen soveltaminen	431
7a:3 Kansainvälisten tilinpäätösstandardien vapaaehtoinen soveltaminen	433
7a:4 Kirjanpitolain säännösten soveltaminen kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja noudattaen laadittuun tilinpäätökseen ja konsernitilinpäätökseen.....	434
7a:5 Täydentävät lisätiedot	434

KPL 7B LUKU TULOVEROKERTOMUS 436

7b:1 Soveltamisala.....	437
7b:2 Soveltaminen Euroopan talousalueen ulkopuoliseen emoyritykseen	441
7b:3 Soveltaminen Euroopan talousalueen ulkopuolisen yrityksen suomalaiseseen sivuliikkeeseen	444

7b:4 Euroopan talousalueen ulkopuolisen yrityksen itsensä laatiman tuloverokertomuksen ensisijaisuus	446
7b:5 Tuloverokertomusta koskevien veloitteiden välttely	447
7b:6 Tuloverokertomuksen sisältö	447
7b:7 Raportointimallit ja sähköinen raportointimuoto.....	449
7b:8 Väliaikainen poikkeus tuloverokertomukseen sisältyvän tiedon julkistamisesta	450
7b:9 Tuloverokertomuksen laatimisaika, rekisteröitäväksi ilmoittaminen ja julkistaminen	452
7b:10 Vastuu tuloverokertomuksesta.....	453
7b:11 Valuuttakurssi	454
KPL 8 LUKU ERINÄISET SÄÄNNÖKSET	455
8:1 Lain tarkoituksen edistäminen sekä valvonta	456
8:2 Kirjanpitolautakunta	460
8:3 Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen	469
8:4 Kirjanpitorikkomus.....	470
8:4a Tuloverokertomuksen rekisteröintirikkomus.....	474
8:5 Kirjanpitoa koskevat säännökset muissa laeissa.....	475
8:6 Tarkemmat säännökset.....	478
KPL 9 LUKU VOIMAANTULO- JA SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSET	480
9:1 Voimaantulo	480
9:2 Siirtymäsäännökset.....	481
PIEN- JA MIKROYHTIÖASETUS (PMA)	497
PMA 1 LUKU YLEISET SÄÄNNÖKSET	499
1:1 Soveltamisala sekä pien- ja mikroyritykseltä edellytetyt tilinpäätöstiedot	515
1:2 Säännökset muussa lainsäädännössä	529
1:3 Oikea ja riittävä kuva pien- ja mikroyrityksessä	531

PMA 2 LUKU PIENYRITYKSEN TULOSLASKELMA- JA TASEKAAVAT 535

2:1 Kululaji- ja toimintokohtaiset tuloslaskelmakaavat sekä lyhennetty tuloslaskelma.....	541
2:2 Kiinteistökaava.....	544
2:3 Yhdistys- ja säätiökaava	549
2:4 Pienyrityksen tasekaava	554
2:5 Esittämistavan jatkuvuus.....	560
2:6 Yksityiskohtaisempi esittäminen.....	562
2:7 Erien yhdisteleminen	563
2:8 Erien uudelleennimeäminen ja poisjättäminen	565

PMA 3 LUKU PIENYRITYKSEN LIITETIEDOT..... 569

3:1 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet.....	575
3:2 Poikkeukselliset erät	585
3:3 Tilikauden jälkeiset olennaiset tapahtumat.....	586
3:4 Arvonkorotusrahasto	588
3:5 Tiedot käypään arvoon merkitsemisestä.....	589
3:6 Pitkäaikaiset lainat	591
3:7 Annetut vakuudet ja taseen ulkopuoliset sitoumukset ja järjestelyt sekä eläkevastuut.....	591
3:8 Tiedot emoyrityksestä.....	604
3:9 Lainat toimitusjohtajalle ja hallintoelimiin kuuluville henkilöille sekä heidän puolestaan annetut sitoumukset.....	605
3:10 Liiketoimet intressitahojen kanssa	607
3:11 Henkilöstö	613
3:12 Omien osakkeiden ja osuuksien hankinnat ja luovutukset	614
3:13 Toimintakertomusta vastaavat tiedot	615

**PMA 4 LUKU MIKROYRITYKSEN TULOSLASKELMA JA TASE SEKÄ
LIITETIEDOT**..... 616

4:1 Mikroyrityksen tuloslaskelmakaavat ja lyhennetty tuloslaskelma.....	617
4:2 Mikroyrityksen tase.....	619

4:3 Esittämistavan jatkuvuus sekä kaavanmukaisuudesta poikkeaminen	621
4:4 Mikroyrityksen liitetiedot.....	621
PMA 5 LUKU MUUT SÄÄNNÖKSET	624
5:1 Voimaantulo	624
PMA - LIITE I PIENYRITYKSEN KULULAJIKOHTAINEN TULOSLASKELMA	625
PMA - LIITE II PIENYRITYKSEN TOIMINTOKOHTAINEN TULOSLASKELMA	653
PMA - LIITE III PIENYRITYKSEN TULOSLASKELMAN KIINTEISTÖKAAVA.....	661
PMA - LIITE IV AATTEELLISEN YHTEISÖN JA SÄÄTIÖN TULOSLASKELMAKAAVA PIENYRITYKSESSÄ.....	667
PMA - LIITE V PIENYRITYKSEN TASEKAAVA.....	675
KIRJANPITOASETUS 30.12.1997/1339	749
VALTIONEUVOSTON ASETUS TULOVEROKERTOMUKSEN SISÄLLÖSTÄ (LUONNOS)	765
LÄHTEET	768
OIKEUSTAPAUKSET JA LAUTAKUNTARATKAISUT	770
ASIAHAKEMISTO	775